

работилница. Бронзовата фигура на паметника е особено мащабна и внушителна. Александър Занков споделя по-късно в спомените си:” ... може би до тогава, такава голяма отливка не беше правена в България.”(17) По-късно паметникът послужил за мотив на пощенска марка по проект на народния художник проф. Веселин Стойков.(18) Бронзовата група е монтирана на готовия вече постамент под негово ръководство от една команда войници от Кърджалийския гарнизон. Преди спускането на бронза върху постамента са били нахвърляни дребни монети. В корпуса на гранитния постамент е вграден един дървен ковчег с кости на двадесет и деветима загинали в Кърджалийско войници по време на Балканската война от състава на Хасковския и Кърджалийския отряд, покрит с българското трицветно знаме. (19) Това е станало, по решение на комитета, на 19 ноември, когато се извършва общ помен за загиналите.

Скулпторът Александър Занков е роден на 20 януари 1900 г. в София. Завършил е Художествената академия в Рим през 1927 г. със специалност „скулптура”. Учил е архитектура във Виенската политехника и философия в Софийския университет. След окончателното си завръщане в България през 1933 г. започва своята активна творческа дейност.

Официалното откриване и освещаване на паметника е станало на 28 май 1939 г. - денят на християнския празник „петдесетница”. Тогава за първи път след 1912 г. се отбелязва освобождението на града и района под формата на големи общородопски тържества, проведени на 27, 28 и 29 май. На 28 май в град Кърджали в градската градина се е стекъл целият град и учащата се младеж, гости - официални лица и корпорации от цялата околност на града, от другите околии на Мастанлийски окръг, от Златоградско, Смолянско, от Хасково и София и от други места в царството. Над три хиляди души идват с влакове, а четири хиляди - от близките села. (20) За посрещането и настаняването на гостите създадената специално за целта квартирна комисия, излъчена от общоградския комитет по тържествата, е изразходвала общо 8 649 лева.(21) Председател на почетния комитет за родопските тържества в Кърджали е бил старозагорският областен директор д-р Ст. Клечков. Между другите официални лица са били и мнозина народни представители начело с подпредседателя на Народното събрание господин Димитър Пешев, генерал Марков от Пловдив и генерал Даскалов от Стара Загора, които после са извършили обиколка из Средна Родопа. (22) Всичко това показва голямата тържественост, значимост и размах на събитието,